

Plattsättning - så här går det till

Planera noga innan arbetet påbörjas för att få ett önskat resultat och en vacker trädgård. Ett stort och kraftfullt hus kräver kraftigare struktur på mark- och mursten. Till det mindre och nättare huset passar det bättre med material som är nättare i utseendet. Förutom att ta hänsyn till husets karaktär är det viktigt att marksten och murar harmoniserar med varandra. Gångar och murar behöver inte läggas i räta vinklar och i markstensytor kan man med fördel skapa mönsterbrytningar för att trola bort ett långt, brett eller stort intryck.

I botten på ytan som skall beläggas bör det finnas ett 30-50 cm tjockt väl dränerande lager (grövre grus, bärlager e.dyl.) för att inte tjälen skall ställa till problem. Under detta läggs alltid en fiberduk för att skilja dräneringsmaterialet från övrigt material under. Överst bör man ha ett 3-5 cm tjockt lager lite finare material såsom sättsand, stensmjöl eller stenflis för att lätt kunna dra av en slät yta. Stenflis 2-4 mm försvårar för ev. fuktvandring (viktigt vid granit).

När ytan man tänkt belägga är slät, hård, (helst paddad med en markvibrator som kan hyras hos maskinuthyrare) och väl dränerad enligt ovan lägger man ut fris/kantstenen i de former man tänkt sig ytan.

Därefter läggs så många hela stenar som möjligt i det mönster man bestämt sig för. Markstenen eller plattorna ska läggas med en fog på ca 3 mm. Planerar man att använda Romex hårdfog ska fogen vara 5-6 mm, se separat instruktion.

Slutligen sågar man med vinkelslip eller klipper med stenkipp alla små bitar som krävs för att få en hel yta. Var inte rädd för att såga eller klippa mycket, låt inte markstensens form bestämma din ytas form utan forma stenen efter just dina önskemål. Ytan som läggs kommer förmodligen att ligga i 10-20 år och då spelar ett par timmars extra arbete inte så stor roll om man därigenom kan skapa en mer personlig och vacker yta.

Skillnaden mellan gångplatta och marksten går vid storleken 20x20 cm. Under detta mått kallas det marksten och över benämns det gånplatta. Orsaken till detta är att ju större stenen blir desto större brytyta blir det.

Slutligen sopar man fogsand på ytan för att foga stenen. Det blir vanligare och vanligare att använda en hårdfog som Romex för att försvåra för myror och ogräs. Tänk i så fall på att detta fogmaterial kräver viss fogbredd. Se separat blad om olika fogmaterial.

Arbetar man med flera olika färger bör man inte ha för många mönsterväxlingar då det kan bli "grilligt". Annars är mönsterväxlingar ett utmärkt sätt att estetiskt trola bort långa ytor eller markera en gång eller altan som ligger i ytan man skapar.

Natursten varierar i tjocklek och sätts med fördel i en mjuk bädd av betong, stenflis eller stensmjöl så att underlaget kan justeras efter eventuella höjdskillnader. Det mjuka stensmjölet bör vara ca 20 mm och ligga på en hård avdragen yta.

Lycka till med din läggning!

